

ROMI01

Pioniers van de Ruimtevaart

Pioniers van de Ruimtevaart, een spannend en leerzaam verhaal voor jong en oud. (1956)

Dit album is uitgegeven door "ROMI" (de Rotterdamse Margarine Industrie, Vlaardingen). Dit is niet op en in het album vermeld, wel achterop de plaatjes. Achterop de plaatjes is foutief vermeld dat het is geschreven en getekend door Pieter Kuhn. Het is echter geschreven door Gerton van Wageningen en de illustraties zijn van Pieter Kuhn; dit is wel vermeld onder het voorwoord. Bekend is dat er slechts enkele duizenden exemplaren zijn uitgegeven en de rest van de oplage is vernietigd.

120 pagina's vanaf het voorlooptitelblad, inclusief 4 pagina's "verklarende tekst bij de gekleurde plaatjes". 102 plaatjes om in te plakken op de tekstpagina's.

Prijs: f 2,45 bij de fabriek

Kenmerken

Halflinnen album in romanformaat (20 x 27 cm) met beplakt voor- en achterplat en blauwe rug zonder opdruk. De witte achterkant is blanco.

Het is een echt avonturenboek voor de jeugd met doorlopende tekst in 7 hoofdstukken zonder titels. Voor elk hoofdstuk is een paginagrote tekening opgenomen en als hoofdstukkop een teken van de dierenriem en een versierde beginletter. Op alle andere tekstpagina's is steeds één plaatje opgenomen en meestal onderaan een kleine tekening, vaak met verklarende tekst. Verder zijn enkele plaatjes opgenomen op blanco tussenpagina's.

Een eigenaardigheid van dit album is dat de plaatjes willekeurig in het boek geplaatst zijn, zonder titel. Wat een plaatje voorstelt moet in de verklarende lijst achterin opgezocht worden. (In deze lijst staat een klein foutje; bovenaan de tweede pagina (pagina 118) Plaatje 6 moet zijn 26.)

Dit album is zeer gezocht door stripverzamelaars omdat het geïllustreerd is door Pieter Kuhn (met de opmerkelijke signatuur QN), die daarvoor de strips van kapitein Rob maakte. Dat de plaatjes gemaakt zijn door een striptekenaar is op veel plaatjes duidelijk herkenbaar.

De plaatjes van 80 x 55 mm zijn niet gesigineerd en zijn genummerd 1 – 120.

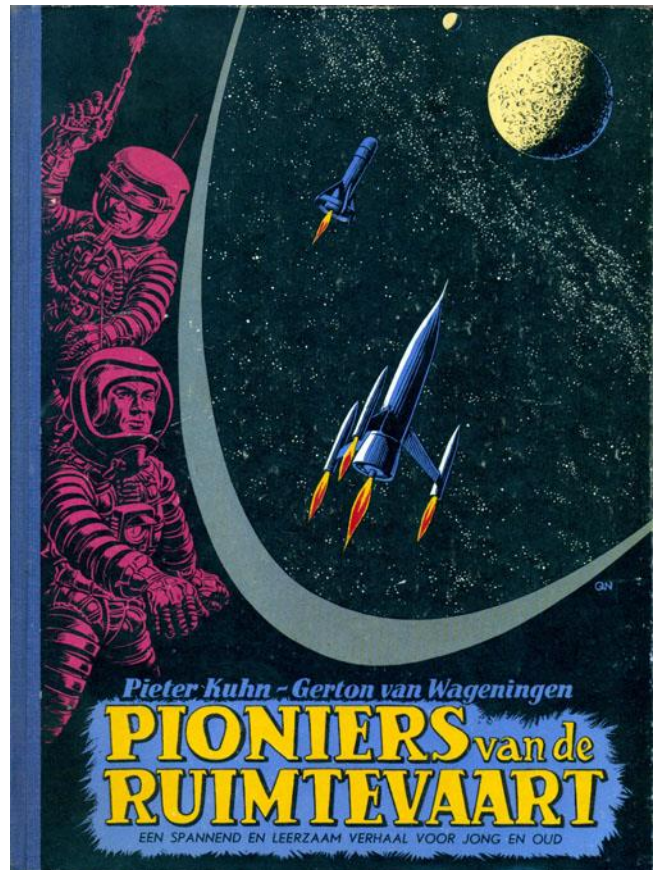
Inhoud

Dit album is waarschijnlijk medio 1956 verschenen. Romi is daarmee de spoetnik – waarvan de eerste werd gelanceerd op 4 oktober 1957 – net te vlug af. Het boek is weliswaar geschreven als een ruimtevaartavontuur, van twee Hollandse jongens en de vreemde professor Lupardi, maar het geeft ook veel serieuze informatie over de planimetrie, natuurkundige verschijnselen en de mogelijkheden van ruimtevaart, geadstrueerd met vele kleine tekeningen. De schrijver en de tekenaar nemen de ruimtevaart serieus en doen in het voorwoord wat al te optimistische voorspellingen waarvan de eerste echter al een jaar later, sneller dan zij zelf vermoed zullen hebben, uitkwam:

Binnen enkele jaren zullen kunstmatige satellieten („kunstmanen”) de aarde verlaten. Serieuze deskundigen noemen dit „de eerste stap op weg naar interplanetair verkeer”.

De ruimtevaart komt er, net zo zeker als de luchtvaart er gekomen is. Wie vijftig jaar geleden had voorspeld, dat er dagelijks tientallen vliegtuigen tussen Europa en Amerika de Oceaan zouden oversteken, was eenvoudig gek verklaard. Maar misschien is er over enkele tientallen jaren een net zo intensief verkeer tussen ons en de maan of tussen de aarde en haar buurplaneet Mars.

Achtergrond

Richard Bing (<http://communities.zeelandnet.nl/data/strips/>) schrijft op zijn pagina over Kuhn het volgende:

"Pioniers van de ruimtevaart is een uitgave van de Rotterdamse Margarine Industrie, J. M. Zwerver N.V., Vlaardingen. Schrijver was Gerton van Wageningen; het boek werd gedrukt bij Benedictus te Rotterdam en was te completeren met 102 gekleurde plaatjes, waarvan er circa 700.000 werden uitgebracht. De plaatjes moesten in het album geplakt worden, dat voor f 2,45 verkrijgbaar was bij de fabriek.

Kuhns honorarium bedroeg 1 cent per geleverde kilogram margarine. In de praktijk betekende dat, dat Kuhn ¼ cent per plaatje kreeg, omdat een plaatje bij een halfpoods pakje werd geleverd. Naar een contract, dat dateert van 18 oktober 1955, bedroeg het honorarium van Kuhn minimaal f 5.000,- en maximaal f 15.000,-. Uit correspondentie van later datum bleek, dat er slechts 147.720 kg margarine was afgezet, waardoor Kuhns honorarium niet boven het voorschot uitkwam. Voor dat bedrag had Kuhn dan ook nog de hoofdstuk- en hoofdletterornamenten en een aantal instructieve tekeningen gemaakt.

Af te leiden valt, dat Kuhn voor het boek tekende in de tijd dat hij niet meer aan Kapitein Rob werkte. De teleurstellende verkoop van de margarine, dus ook van zijn tekenwerk, bracht hem ertoe op 1 september 1956 de strip weer op te pakken."

De iets minder dan 600.000 verkochte albumplaatjes kunnen maximaal in minder dan 6.000 volledige albums hebben geresulteerd. Wat uiteindelijk compleet is gemaakt aan albums zal aanzienlijk minder geweest zijn, zeker omdat de plaatjes niet door de fabriek geruild werden. Van de waarschijnlijk enkele duizenden exemplaren circuleert een groot deel onder stripverzamelaars.

Facsimile heruitgave Pioniers van de Ruimtevaart op groot formaat (2019)

Facsimile herdruk van Pioniers van de Ruimtevaart op groot formaat: 36,5 x 27,5 cm, met 146 pagina's. Voor deze uitgave werden de originele tekeningen gebruikt voor zover die nog voorhanden waren. Deze uitgave op tien genummerde exemplaren werd uitgebracht met toestemming van de erven Kuhn. De kleurenplaatjes die in de oorspronkelijke uitgave zeer klein gereproduceerd zijn strek vergroot en komen daardoor veel beter tot hun recht. De liggende plaatjes zijn paginabreed gemaakt, de staande paginavullend.

